

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Udgivet af et Interessentskab.
Ansvarshavende: Otto Gornitzka.
Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri

Udgaar i et Antal af 1800 Eksempl.
til alle Hjem i Allinge-Sandvig,
Ølsker, Rutsker, Rø og Klemensker.

Nr. 685

Fredag den 9. Juli 1926

14. Aarg.

Sommer.

Guldregens Klaser blegne,
Sirenen falmer hvidt,
og Tjørnens Blomster regne
som Sne for hvert et Skridt.

De vilde Roser sværme
i Solnedgangens Glød,
og Hyldens aabne Skærme
har Duft som nylagt Brød.

Et Svirr af Bier, som brumle,
Sølvhvide Glimt af Møl;
et Bryg af Salt og Humle,
en Luft som Krydderøl.

Nu smelter Dagen gylden
min Skat i Nattens Skaal.
Duftsitrende Idyllen
staar op af Somrens Baal.

Sophus Michaëlis.

Haabets Tortur.

—o—

Den ærværdige Pedro d'Espila, Pior af Dominikanerordenen og Stor-Inkvisitor af Spanien, steg en Aften ned i Klosters Krypter og standsede foran et hemmeligt Fangehul. Han var i Følge med Torturmesteren, og foran gik to Brødre af den hellige Orden og lyste for dem med deres Lygter. Den massive Egetræsdør knagede i sine Hængsler, da de traadte ind i det kvælende hede Rum, hvor Lygterne maatte Skær oplyste nogle Torturinstrumenter, sorte af støvnet Blod, en Gryde og et Fyrfad. I en Krog af Cellen sad en Mand af ubestemmelig Alder paa en Bunke snavset Straa. Han var lænket til Muren ved en svær Jærnlænke og havde desuden massive Jærnringe om Hals og Haandled.

Fangen var Jøden Rabbi Aser Abarbance, som havde været underkastet daglig Tortur i et Aar. Men da hans „blinde Halsstarrighed var lige saa haard som hans Hud“, havde han standhaftig nægtet at afsvære sin Tro.

Det var derfor med Taarer i Øjnene, fordi saa stærk en Sjæl skulde undrages Frelsen, at den ærværdige Fader nærmede sig Fangen og sagde:

— Min Søn, vær ved godt Mod. Dine Prøvelser hernede skal snart faa Ende. Selv om jeg med Sorg i Hjertet har maattet gribe til strenge Forholdsregler, saa har mit Hverv som faderlig Tugtimester dog sine Grænser. Sov denne Nat i Fred. I Morgen vil du tage Del i Autodaféen, og da du vil blive anbragt i sidste Række som Nr. 43, vil du have rigelig Tid til at paa-kalde Gud og indvi dig til den hvide Aand, der er af den hellige Aand. Haab da paa det himmelske Lys og hvil i Fred.

Da Don Pedro d'Espila havde endt sin Tale, gav han Ordre til, at den arme Mand skulde befries fra sine Lænker og omfavnedes ham ømt. Ogsaa Torturmesteren kyssede ham paa begge Kinder og bad

ham tilgive sig de Lidelser, han havde foraarsaget ham i Bestræbelsen for at omvende ham til den rette Tro. Hermed var Ceremonien til Ende, og Fangen blev ladet alene tilbage i Mørket.

Med tørre Læber og Ansigtet sløvet af Lidelser stirrede Rabbinen paa den lukkede Dør. Lukkede? Var han Genstand for et Sandebedrag? Det forekom ham, at han et kort Nu havde set Lygtens Skær mellem Døren og Muren. Et sygeligt, vanvittigt Haab, der kunde skyldes hans Hjernes omtaagede Tilstand, vaagnede i ham. For at det ikke skulde bryde for brat, blev han liggende en Stund, inden han slæbte sig hen til Døren for at undersøge Grunden til denne besynderlige Øjenforblændelse. Med uendelig Forsigtighed stak han Fingeren ind i Aabningen, trak til og — — Døren svingede indefter i Cellen.

Rabbinen dristede sig til at stikke Hovedet ud og se sig omkring. Af den brede Korridor foran, var kun de nærmeste Buer synlige. Saa gav han sig til at krybe fremad paa alle fire. Ikke en Dør var at se i hele Korridorens Længde. Med regelmæssige Mellemrum hang fra Loftbuerne Lamper ned, som kastede et blaaligt, spøgelsesagtigt Skær henover Murene. Hvilken uhyggelig Stilhed! Og dog, maaske de mørke Skygger der forude skjulte Vejen, der førte ud til Friheden.

Med sammenbidt Stædighed klyngede Jøden sig til dette usikre Haab — thi det var det sidste.

Saa vovede han sig videre, ganske, ganske langsomt. Ofte maatte han tilbagetvinge en Stønnen, naar Smerterne fra et af hans Saar jog gennem ham.

Pludselig hørtes Lyden af Trin af sandalklædte Fødder gennem Stenkorridoren. Han skælvede, hans Strube sammensnøredes af Angst, og det sortnede for hans Øjne. Halvdød af Skræk trykkede han sig op ad Muren. Det var en af inkvisitionsbetjentene, og han havde øjensynlig Hastværk. Hættten havde han trukket ned over Øjnene, og i Hænderne holdt han et af disse Torturinstrumenter, der bruges til at sønderlide Musklerne med. Et Øjeblik efter var han forsvundet. Den hæftige Nerverystelse, Rabbinen havde været Genstand for, havde halvvejs udslukket hans Livsfunktioner, og i en hel Time var han ikke i Stand til saa meget som at røre et Lem. Rædslen for at blive underkastet endnu frygteligere Pinsler end hidtil, indgav ham et Øjeblik den Tanke at vende tilbage til Cellen. Men Haabet dæmrede endnu i hans Sjæl, og han begyndte atter at kravle fremefter i den Retning, hvor Frelseren vinkede. Forpint af Hunger, martret af Lidelser slæbte han sig videre, stadig videre gennem denne gravlignende Korridor, mens hans Øjne søg-

te at gennemtrænge Mørket forude — der hvor den frelsende Udgang maatte være.

Da lød der pludselig atter Fodtrin.

Jøden lukkede Øjnene, hans Hjerte hamrede, som skulde det sprænge hans Bryst, og med en halvkvalt Stønnen blev han liggende udstrakt i Lysskæret fra en af Lamperne — ubevægelig og paa-kaldende Davids Gud.

Stadigt ivrigt samtalende standsede de to Munke ligesom tilfældigt ganske tæt ved ham. Den enes Blik var med et fraværende Udtryk rettet lige mod ham, og det var for den stakkels Mand, som om han allerede følte de glødende Tænger knibe sig i Kødet. Saa skulde

Hans famlende Haand møde en Klynke — den gav efter for hans Fingres Tryk — og Døren aabnedes sig lydlost!

Halleluja! mumlede Rabbinen og udstødte et Befrielsens Suk ved det Syn, som mødte hans Øjne.

Foran sig havde han en Have, hvorover hvælvede sig en stjernebesaaet Himmel. Bag Haven atlegnede Bjergenes hvide Tinder sig skarpt mod Horisonten.

Derude laa Friheden! Aah, hvor han skulde løbe hele Natten under Citrontræerne, hvis Duft slog ham berusende i Møde! Var han først deroppe i Bjergene, var han frelst!

Hans Lunger indsugede med Begærlighed den velsignede friske Luft, og det var, som følte han

ne at forlade os, min Søn! Og det Aftenen før, at din Sjæl skal lutres i Ildaaaben!

Mit Ferieland.

Min Ferieverden, mit Ferieland
indhæget af Hylde,
af Lyng og Sand,
hvor Brisen, krydret af Kløverhø,
sødt mødes med Pust
fra den salte Sø.

Bag Skrænten er Luften
stille og lun.
Her gulnes Græsset,
og jeg bliver brun,
mens Kornet bølg
som flygtig Røg,
som Skygger,
der henover Marken fløj.

Jeg glemmer min Fjende
og husker min Ven
... og Dagene flygter
saa hastigt hen,
flygter og flyver ved
Somrens Strand,
saa let som dens
fyvende fine Sand.
Kai Flor.

Da „Jarl“ gik under.

Hjemstavnsminde om
en Dødsnat.

Skønnere Sejlsads i danske Farvande end den, der gaar ned Det østbornholmske Dampskibsselskabs Skibe fra Havn til Havn langs med Øens Skærgaardskyst, vil man ikke finde. I stille, solfyldte Dage funkler Havet i gylden Glans, det duver lidt, og Siraalerne brydes i Granittens Glimmer. Blæser den saltfriske Brise mod Land, gaar det hvide Skum mod Klippernes Fod og slikker i Tungen op ad stejle Fjeldvægge. Og derinde bag den tusindaarige Karm strækker Landet sig i Bakker og Dale under Hammershus Krigerborg — dette gamle ærværdige Minde om Folkemod og Bispetrøds. Og siden har vi Sandstensflakket, hvor vi Drengene i svundne Dage gik og fangede Aalekvabber og Hundestejler i de bare Hænder. Ja, og jeg ser de hvide Klitter skære sig frem mod det blaa Hav og kappes med deres vestjydske Søskende i Højdesving og bløde Linier.

Nøj, skønnere og mere ejendommeligt Sejlsads kan ikke gøres langs danske Kyster og sikrere ikke heller. — Saa mange danske Mennesker — Tyskerne var gennem Aarene ikke saa ængstelige — spurgte: Er det dog ikke farligt at rejse over til det dejlige Bornholm? — Med tryk Samvittighed og med solid Erfaring har jeg kunnet svare: Intet er tryggere! De bornholmske Dampere — de østbornholmske saavel som 1866-Selskabets — hører til vore bedste. Et gammelprøvet Sømandsskab af bornholmsk Æt har vi, som intet

Baadfart ved Hammeren.

Det fine Sommervejr lokker i denne Tid en Mængde Mennesker til Hammershus. Overalt i det grønne træffer man Turister paa Valfart, og langs Kysten snurrer Motorbaadene paa deres Vej fra Hammerhavnen til Ovnene og Johns Kapel.

han altsaa igen blive et levende Saar — en navnløs Elendighed! Halvt besvimet, næppe i Stand til at aande, mærkede han gysende, at Munkens Kappe strejfede ham.

Der forløb nogle faa Sekunder, der forekom Rabbinen som lige saa mange Timer, da det gik op for ham, at Inkvisitørens Blik var en Mands Blik, der er optaget af sine egne Tanker — at han saa' paa ham uden at se ham!

Munkene fortsatte deres Gang, og han samlede sine sidste, svage Kræfter — Videre! Videre! Kun tredive Skridt endnu, og han var frelst. — Kravlende paa Hænder og Fødder begav han sig atter paa sin Smertervej og naaede da ogsaa omsider Enden af denne frygtelige Stenhvælvning.

Saa følte den ulykkelige et koldt Vindpust stryge hen over sin Haand, der laa paa Fliserne. Famlende følte han sig frem og mærkede nu en stærk Luftstrøm, der trængte sig frem under en lille Dør for Enden af Korridoren.

Aah, Gud! Tænk om den Dør førte ud til det frie!

Tanken alene fik det til at svimle for den stakkels Fange, saa at han maatte støtte sig mod Muren.

ny Kraft gennemstrømme sine Aarer. Hans Bryst svulmede, og opfyldt af en umaadelig Trang til at takke Gud, strakte han Armene ud og løftede med Henrykkelse Blikket op mod Firmamentet.

Oh Rædsel! Gispende lamslaaet, med stive Øjne og Munden savlende af Skræk, blev han staaende, da han pludselig følte sig omslynget af et Par Arme. Han saa' op — Storinkvisitoren stod foran ham. Den skumle Præst trykkede ham med en saa brændende, saa overvældende Ømhed ind til sig, at Domikanerens Haardug ridsede ham i Brystet. Og medens Rabbinen laa i Storinkvisitørens Arme med Struben sammensnøret af Angst og Øjnene krampagtig dirrende under Øjenlaagene, gik der et Lys op for hans taagede Bevidsthed, at hele denne skæbnsvangre Aftens Flugtforsøg havde været en allerede forud planlagt Tortur — Haabets Tortur!

Men Storinkvisitørens Blik vidnede om den dybeste Skuffelse, da han i en bitter, bebrejdede Tone og med en Aande, der var hed af mange Dages Faste, hviskede Rabbinen i Øret:

— Du kunde altsaa virkelig næn-

behøver at lade sig byde af nogen Oceanløber, og Kursen gaar saa sikker over Østersøen som noget Sæds hen.

Saa kommer det lidt nølende, men med Erindringens dulgte Skræk dirrende i Stemmen:

Men „Jarl“ da?

Men „Jarl“ da? Ja vist saa. I Selskabets 50 Aar skete engang det forfærdelige, at en Damper en Stormnat gik ned med Mand og Mus. Sligt er sket — saa af den ene Aarsag, saa af den anden — ogsaa i andre Rederier. Mange Eksempler kunde anføres, uden at Mennesker af den Grund har ladet sig skræmme fra at fare ud paa Havet gennem Uger og Dage. Og paa Land sker der jo ogsaa nu og da grufulde Begivenheder. I Løbet af ca. 30 Aar har De danske Statsbaner haft Gentoft-, Vigerslev- og Bramminge. Men vi kører lige trygt og angstløst paa De danske Statsbaner for det.

Saaledes sejler vi ogsaa uden Skygge af Frygt eller Betænelighed med vore bornholmske Skibe — giver os de bornholmske Sømands sikre Øje og Haand i Vold. Faa er Rejsens Timer — intet kan være sikrere end en Nat eller en Dag i Selskabets Varetegt.

Saaledes tør jeg sige til enhver, der spørger mig om det er slemt (og en og anden mener farligt) at rejse til Bornholm? Og ingen kan dog klarere end jeg mindes den tunge Skumring, den grænseløse Sorg, der fulgte efter „Jarls“ Undergang.

*

Jeg glemmer aldrig den tidlige Morgen ved 3-Tiden den 5. Marts 1890, da Matros Lorentzens Hustru kom over til mit Barndomshjem i Ferskesøstræde. Lorentzens boede skraas overfor os.

Ved Lyden af Stormen, som i Stød satte ind over vor Have, var jeg om Aftenen sovet ind i mit lille Kammer. Da vaagnede jeg brat, ikke ved Støj, men ved Lyden af travle Fødder, der skyndte sig, ligesom i udtraadte Tøjsko, som ikke rigtig vilde med i Farten. Krumme Fingre famlede langs Ydermuren, følede sig frem gennem Mørket eller for at finde Støtte. Lyden blev ved, nogen tog fat ved Vindussprossen, en Haand løb langs Solbænken. Blæsten sukede under Tagskøget, lydløst alt tomt med sine dumpe Stød. Men alligevel kunde jeg høre en stønende og klynkende Graad. Og pludselig bumsede nogle bløde, tykke Slag mod en Stuerude — det lød som valne Dask af en visnen Haand.

Inde i Stuen, hvortil Døren altid stod aaben om Natten, raslede Sengehalmen. Mor var faret overende og havde grebet Sengebaandet.

— I Jesu Kristi Navn, hvad er der? Far, Far!

Og Far sad i et Sæt lige op, som havde han slet ingen Lænder, ingen Gigt mere.

— Hva'er —? sagde han tyk og lammet i Målet, — hva'?

— Det er Madam Lorentzen, — aa ja — aa ja!

Madam Lorentzen græd med dybe Hulk gennem Vejret derude.

Men i det samme var Far ude af Sengen og i den bare Skjorte hente at tage Krogen af Køkkendørens Øsken. Madam Lorentzen var inde i Stuen lige saa hurtigt som Far. Mor tændte den lavtstammede Lampe. Ingen skænkede det en Tanke, at Far stod der midt paa Gulvet i dybeste Negligé og idelig lukkede Hænderne op og i. Skyggen fra hans Skikkelse fyldte hele Loftet. Mor stod i den tykke, graa Uldklokke og stirrede med

vaandefuldt Ansigt mod Madam Lorentzen.

Inde i Kammeret var jeg høvisk smuttet i Benklæderne og stod nu henne foran Far. Jeg var dødelig generet paa Fars Vegne, men det var, som ingen ænsede andet end Følelsen af det gruelige, der nu skulde erfares.

— De er væk! stønede hun, aa Jesus, velsignede Christus, de er væk!

Ordene havde i deres haarde Virkelighed vækket Far, gjort ham opmærksom paa sig selv, nu da han forstod det altsammen — Aarsagen til Madam Lorentzens Fortvivlelse, hele den forfærdelige Ulykke, der som et Tordenslag vilde styrte ud over Byen. Sideløns skubbede han sig hen i Krogen mellem Kakkellovnen og Sengen og trak i de jordslaaede Benklæder, rykkede Selerne i korte Smeld over Skuldrene, huggede lidt i Hæserne, saa Tøjet kunde falde bekvemt om Kroppen.

I det samme, han var færdig med den nødvendige Paaklædning, tog Forfærdelsen ham igen som en Feber. Han bøjede sig med skælvende Læber hen mod Madam Lorentzen.

Far ligesom fumlede med Tungen.

— Du har da vel ikke set dem, hva? kom det i tonløs Stemme.

Madam Lorentzen nikkede tre Gange haardt og fast med sit store Hoved. Hun fyldte Stuen med Hulk. Mor strøg hende over Skulderen og rokkede med sin lille, buttede Krop.

Men med en Gang — som med en Viljebeslutning — standsede Madam Lorentzen sin Graad. Hun plumpede ned paa en Stol og vendte sit grinede Ansigt lige mod os.

— Jeg har set ham! sagde hun fast og haardt — saa kan de kloge og vantro sige, saa meget de vil, at jeg drømte. Det skal jeg ikke nægte, at jeg gjorde. Men der var mere end Drømme — demmesaa.

Hun standsede sin skudrende Tale og tørrede sig over Ansigtet med Bagen af Haanden, saa sank hun et Par Gange noget som en Klump, hun ikke kunde faa ned. Hendes store, af Basedow udspændte, Øjne stirrede, og hun prejede underlig formaalsløst med Hovedet. Far og Mor hældede sig i aandeløs Spænding over mod Madam Lorentzen.

Saa fortsatte hun i højtidelig, lidt syngende Tone:

— Jeg saa Havet, ikke andet end Havet og saa Himlen og et aabent tomt Rum imellem. Bølgerne væltede over hverandre, store sorte og fæle, og der var ingen Ende paa dem, saa langt ens Syn kunde række, for Søerne styrtede over hverandre og ind i hverandre — det var som et eneste rullende Tæppe forneden, og Vind og Vejr larmede, saa Lyden gik sammen i Brus og i Brag. Men med en Gang stod Havet i sydende Køring som et eneste rygende Sæbeskum. Det lysnede over Himlen, og jeg saa Niels' Ansigt i det tomme, graa Rum mellem Hav og Himmel, hvor der ikke var andre end han og jeg, og bare vore Hoveder var der. Og Niels' Ansigt var blegt og spændt, som kunde han ikke faa Luft, men vred Hovedet i stor Aandenød. Hans Skæg drev af Væde, der hang Tang og Søgræs i hans pjuskede Haar, Øjnene var fyldt med Vand; for stadig væk røg Havet med Skum op over ham. Stormen peb over vore Hoveder og det var som Nattemørket blev tættere og tættere. Han stirrede paa mig, stakkels Niels, saa fortvivlet og hjælpeløs, — hans Mund

aabnede sig, som vilde han sige noget.

— Fryser du, Niels? spurgte jeg fra Stedet, hvur jeg stod. Jeg syntes, vi begge svulmede i Rummet og var helt inde paa hinandens Ansigter. Han nikkede langsomt mod mig, hans Hoved var tungt og i det samme saa jeg, at hans Øjne brast. Ansigtet var stivnet, det sank og sank, og nu stormede Havet hen over Stedet, hvor Niels forsvandt.

Jeg husker Madam Lorentzens Ord saa levende, hun sagde dem. Tænderne klappede i min Mund, Kulden rystede min Krop, men jeg blev staaende som naglet til Pletten i en altforglemmede Lytten. Bare nu og da faldt Mors: Aa, Jesus, Jesus! og Fars underlig tykbævgede: Haanaa! ind i Madam Lorentzens Beretning.

— Og saa var Niels helt væk? sagde Mor halvt i Graad, — saa du tror, du er Enke nu —?

Madam Lorentzens kugleagtige hvide Øjne saa med et afgjort Blik paa Mor, da hun sagde:

— Ja, nu har jeg ingen Mand mere, for „Jarl“ er gaaet ned — — og vi, som havde det saa godt sammen — —

Der blev ganske stille i Stuen; ingen havde noget at sige. Det maatte være sandt, naar Gud havde ført Madam Lorentzen ud paa Havet, til hendes Mand selv.

Far var den første, der brød Stilheden; nu var han ligesom kommen til mere praktisk Overblik.

— Ja, saa er det jo nok forbi med dem alle sammen, sagde han; — men se saadan en som dig — fortsatte han efter en forsigtig Nølen, — hun kan vel ikke faa Pension?

Madam Lorentzen rystede kun paa Hovedet.

— Nej, fortsatte han, — Pension er nok bare for de store, — de, som bestiller mindst og tjener Penge.

Mor gik og puslede med Koppen og Kedel.

— Saa, nu kommer du til at bestille noget, vedblev Far, — gaa ud at passe syge eller vaske for Folk, hva? — —

Madam Lorentzen saa med sit raadløse Blik paa Far, der sindigt sad og stoppede Snadden.

— Fransk Vask kanske, sagde hun stille.

En Sky af stor Uvilje fo'r over Fars Ansigt.

— Fransk Vask — og fin Strykning vel med! udbød han, — du skulde nu ikke begynde at blive saa stor, saa snart din Mand er død, Madam Lorentzen!

Mor stillede med Kaffen. Saa sagde hun dæmpet, ligesom mildnende:

— Ja, ja, ingen ved, om de er væk, — kanskestens — i Morgen — —

Men Madam Lorentzen faldt ivrigt ing.

— Jo, Trine, Herren gav mig synligt Tegn paa, at Niels er gaaet med ned; for da jeg vaagnede i min gruelige Angst og Vished og fik tændt Lys, saa jeg, at der under Niels' Stortrøje, der hænger paa Knagen i Hjørnet ved Vinduet, stod en hel Pøl Søvand, som bredte sig ud over Gulvet og løb ned mellem Fjælene. Og Trøjen var gennemblødt af Saltvand, endda han ikke havde haft den paa i de sidste 14 Dage. Saa forstod jeg, at Gud vilde fortælle mig i vaagen Live, at Niels var gaaet ned med „Jarl“ i det Herrens Vejr over Hammervandet.

Jeg husker endnu, som saa jeg det for mine Øjne, at Mor, da hun varsomt havde sat Spøkkummen med den skoldhede Kaffe ned paa Bordet og omhyggeligt knækket et stort Stykke sort Kandis i tre Stykker mellem sine Fingre, lagde Hænderne paa Madam Lorentzens Skuldre. Saa sagde hun saa højt og alvorligt, at Stilheden ligesom hævede sig op om Ordene:

— Saa har Gud Herren ogsaa forkyndt dig, Madam Lorentzen, at han har taget Niels hjem til sig. Nu ved du, hvor han er at finde. Der blev stille i Stuen.

Men inden næste Dags Aften gik Graaden gennem Husene i Nexø By.

Chr. Th. Mortensen.
(i Holsterbro Dagblad)

Statskonsulent Harald Faber.

Den 7. Juli fyldte vor kendte Landbrugskonsulent i England, Statskonsulent Harald Faber 70 Aar. Siden 1888 har Harald Faber været Danmarks Landbrugskonsulent i England, og han har i denne Stilling gennem et meget vidt omspændende og overmaade dygtigt udført Arbejde ydet det danske Landbrug uvurderlige Tjenester. Hans Opgave har først og fremmest været at værne om vore fornemste Eksportvarers, vore Landbrugsprodukters Anseelse paa deres Hovedafsetningssted, det engelske Marked, ved at bekæmpe, hvad der var egnet til at svække deres Anseelse, og han har løst denne ingenlunde lette Opgave gennem et utrætteligt dobbeltsidigt Arbejde med Sigte dels paa de engelske Købere og dels paa de danske Producenter og Eksportører. I England har han saaledes paa den ene Side systematisk søgt at retfærdiggøre det købende Publikums Mening ved atter og atter at gendrive opdukkede urigtig Paastande om danske Eksportvarer, ved at bekæmpe Misbrug af danske Navne og Varebetegnelser og andre bedrageriske Konkurrencetransaktioner, der kunne skade vore Landbrugsprodukters — specielt Mejeriprodukters — Af sætning. I Danmark har han paa den anden Side virket i høj Grad vejledende for vor Landbrugseksport gennem sine udmærkede Indberetninger om alle betydende Forhold, ikke mindst om Konkurrenceforholdene paa det engelske Marked, ligesom gennem Besvarelser og utallige Forespørgsler fra dansk Side og gennem en lang Række instruktive Artikler i danske Blade og Tidsskrifter. Ikke mindst fra det danske Landbrugs Side vil der gaa mange venlige Tanker til London paa Statskonsulent Harald Fabers 70-Aars Fødselsdag med en varm Tak for hans snart 40-aarige Virksomhed.

Stemmer fra Læsekredsen.

—o—

Skansesfesten

gav et Nettoudbytte paa 1003,34 Kr. — Strandhotellets Bidrag blev 175,00 Kr. Hotel Nordland 20,00 Kr. og Hjortbøls Hotel 17,20 Kr.

Da Strandhotellet ikke nær kunde tage imod det store Publikum, tog mange til Hotel Sandvig, til Hjortbøls Hotel og Hotel Nordland, der alle havde fuldt Hus. De to sidstnævnte Hoteller ydede som Følge heraf henholdsvis 10 og 25 pCt. af Aftenens Indkomst til Skansen. Komiteen bringer disse en hjertelig Tak.

Endvidere takkes alle, der har bidraget til Aftenens smukke Resultat, paa det hjerteligste.

En særlig Tak udtaler Komiteen til Strandhotellets elskværdige Vært for hans store Ofre og Arbejde for Sagen. — Hr. Bidstrups samlede Udgifter i Anledning af Festen beløber sig ialt til 400—500 Kr. — Uden Hr. Bidstrups Indskud i Form

Den sydfynske Jærnbane jubilerer.

Paa Lørdag, den 10 Juli er det 50 Aar siden, at den sydfynske Jærnbane blev aabnet, den Jærnvej, som forbandt Svendborg med Odense. I Begyndelsen af Halvfemserne, da Projektet kom frem om Anlæggelsen af en saadan Bane, det var navnlig Odensefolk, der satte Kræfter ind paa dette Projekts Gennemførelse — vandt det ikke udelt Tilslutning hos Svendborgerne, der var bange for den Konkurrence om Oplandet, som de derved vilde blive paaført fra Odenses Side; Svendborgerne, der dengang som nu var et driftigt og livligt Folkemær, som gennem deres Havn havde en udmærket Forbindelse med Omverdenen, strittede imod med Hænder og Fødder for ikke at faa Jærnbanen, men det hjalp dem allsaa

ikke. Og da Jærnbanen først var en Kendsgerning, var forøvrigt ingen gladere for den, end netop de samme driftige Svendborgere. Og Glæden har holdt sig siden, hvad man vil faa at mærke paa Jubilæumsdagen, som Svendborg vil fejre paa festlig Vis. Banen har da ogsaa haft den mest ideale Belliggenhed helt nede ved Havnen, og den har saa langt fra skadet Byen ved det smukke Svendborg Sund, men tværtimod givet den bjergsomme By nye Impulser og nye Betingelser for dens arbejdsomme Befolkning. Ovenfor bringer vi et Billede af Svendborg, der bliver Centrum for Jubilæumsfestlighederne paa Lørdag paa den sydfynske Jærnbanses 50 Aars Dag.

af Lokaler, Musik, Fyrværkeri, Beværning af de medvirkende osv. var Festen ikke blevet til noget. — Forhaabentlig vil Allinge-Sandvig'erne vide at paaskønne en saa lan vistnok enestaaende Offer-villighed.

Paa Komiteens Vegne
C. E. Koefoed

Svar til I. G.

I. G. spørger om alle Pengene fra Skansefesten skal gaa til Skanser. Da Festen blev afholdt med det Formaal at restaurere den gamle Skanse, og da ca. 2000 Medborgerne under denne Forudsælning ydede deres Besøg, forekommer ovennævnte Spørgsmaal mig uendeligt (mildest talt). Selvfølgelig skal Pengene bruges til det Formaal, hvortil de er indsamlede.

De Penge, der er tilbage (hvis der bliver nogle?) efterat Arbejdet er udført, hensættes til et Vedligeholdelsesfond.

At Skansekomiteen skulde raade Bud paa „Østersøbadet“'s eventuelle Undladelsessynder, forekommer mig at ligge lovlig langt udenfor dens Formaal.

I. G. maa hellere fortsætte sine Angreb paa „Østersøbadet“, det maa sikkert have mange flere Penge end dem Skansekomiteen raader over.

K.

I Kamp med Slinger.

—0—

Slingerne er nogle af de mest udbredte af alle Krybdyr. Og nogle af de ubehageligste. Som oftest lever de fjernt fra menneskelige Boliger — sagtens mest fordi Mennesket jager og fordriver dem. Men aflægger de Besøg i Husene, er det uhyggelige Gæster. Særlig de Slinger, der færdes om Natten, altsaa netop de farligste, viser sig temmelig nærgaaende.

Alle Slinger lever af andre Dyr. De fleste Giftslanger lurar paa Byttet, lader det nærme sig, bider det og afventer saa rolig Biddets dræ-

bende Virkning. De giftløse bærer sig ad paa lignende Maade — blot at de, naar de har grebet Byttet, straks sluger det eller trykker det ihjel ved at omslynge det. Større Arter kan sluges Dyr af et Rovdyrs Omfang. Hver Art foretrækker en bestemt Dyreart. De Slingerne sluger al Føde hel og en Mundfuld saaledes kan blive dobbelt saa stor som deres eget Hoved, foregaar Nedsvalgningen kun langsomt.

Der eksisterer adskillige Beretninger om, hvorledes Kvælerslanger overfalder store Dyr. Schinz fortæller om en seks Meter lang Afgudsslange, der holdtes i Fangenskab:

For at gøre det lettere for Tilskuerne at se, hvorledes Fodringsen gik for sig, blev Slangen anbragt paa en Slags Estrade, betrukket med Klæde, for at den ikke skulde være for glat.

Derpaa holdt man et brægende, ret stort Kid hen for den. Den trak nu Hovedet helt tilbage, bøjede Halsen, spillede stærkt med Tungen og fulgte lurende, idet den laa ganske stille, enhver af Dyrlets Bevægelser med funklende Øjne.

Pludselig fo'r den som et Lyn løs paa Kiddets Hoved og tog dets Snude i sit Gab. Oppasseren gav straks Slip, og Slangen rullede sig nu med utrolig Hurtighed som en udspændt og løsladt Uhrfjeder sammen i en Klump, omfattede det stakkels lille Dyr med to af sine Bugter og sammensnørede dets Bryst saa det ikke længer kunde aande. Kiddets Baglemmer laa lige udstrakte paa den bagerste Del af Boa'en.

Slangen laa nu ganske rolig, indtil det i Begyndelsen stærkt sprællende Kid ikke længere bevægede sig, hvad der varede otte Minuter. Saa løsnede den sine Bugter og slap Kiddets Hoved, laa alder en Tid lang rolig, snusede til Ofret, greb det paany ved Hovedet og gav sig nu til det besværlige, man skulde næsten tro smertelige Arbejde at sluges Byttet.

Lidt efter lidt rykkede Kiddets Hoved ind i Gabet. Slangens Un-

derkøbe gik kendelig ud af sin Ledbøjning, og hele Hovedet fik et hæsligt og modbydeligt Udseende. Nu var Slangen naaet til Kiddets Skuldre, og her degyndte først rigtig det beværlige Arbejde. Gabet blev meget langsomt skudt frem, og efter et Kvarters Forløb var hele Kiddet fortæret.

Men Anstrengelsen havde ogsaa været saa stærk, at Slangens Mund blødte.

Tre Dage efter var Boa'en ikke lykkeligere end før, og otte Dage efter slugte den igen et Kid.

Om Anakondaen, Amerikas største Kvælerslange, paastaar man, at den stundom overfalder Mennesker.

I Ega, fortæller Bates, havde en Anakonda engang nær slugt en Dreng paa ti Aar. Fader og Søn vilde plukke Frugt og var af den Grund landede paa en sandet Flodbred. Drengen blev tilbage i Baaden; Manden trængte ind i Skoven. Mens Drengen nu legede i Vandet under Træernes Skygge, blev han pludselig omslynget af en stor Anakonda, som var kommet bag paa ham.

Men Drengens Skrig tilkaldte Faderen i rette Tid. Faderen greb straks fat om Anakondaens Hoved, brød dens Kæber fra hinanden og befriede saaledes lykkelig og vel Drengen.

Kamp med Slinger skildres af Schomburg. Under en Udflugt stødte han paa en stor Kongeslange, der sikkert længe havde set saavel ham som Indianeren, der ledsagede ham, uden at flygte.

„Var jeg,“ hedder det, „før blev den var, vilde jeg have anset den for Enden af en Gren. Til Trods for min Ledsagers Indvendinger og min Hunds Afsky besluttede jeg, at jeg vilde prøve paa at dræbe Dyrret. Som Vaaben valgte jeg en tyk Knippel.

Et velrettet Slag. Slangen var bedøvet. Flere Slag fulgte efter, inden den kom til sig selv.“

Schomburg kastede sig over sit Bytte, og da Indianeren saa, at den egentlige Fare var forbi, skyndte han sig at ile til, løste et Strømpebaand, dannede en Løkke af og lagde den om Dyrrets Hals. Skovens tætte Vildnis hæmmede Slangen i dens Bevægelser og gjorde det derfor lettere at besejre den.

Vilde Roser.

Nu blomster de vilde Roser
Skærsommerens flygtige Tegne;
de dufter saa rent og sødligt
nu efter Næternes Regn.
De myldrer frem

i hver eeneste Busk,
den mindste Kvist
er en Blomsterdusk
i Havens frodige Hegn.

De bugnende Grene svajer
i Sommerens blide Blæst,
der stryger saa lun og nænsom
ind over Haven fra Vest.
En Humle tumler beruset forbi,
vælger en Blomst at fordybe sig i
og byder sig selv til Gæst.

Richardt Gandrup.

Gudstjeneste og Møder.

Søndag den 11. Juli.
Sct. Ols Kl. 8. Allinge Kl. 10.

Luth. Missionsforening
Søndag: Hammers Løkke Kl. 3.
Tejn Kl. 6. C. Rønne.

Mortorcykle

En god garanteret driftssikker Mortorcykle er billig til Salg
V. Sørensen, Borre
Tlf. Sandvig 32.

Allinge-Sandvig Haandværker- og Industri-

Forening afholder sin ordinære Generalforsamling, Torsdag den 15. Juli Kl. 8 Aften.

Dagsorden:

1. Beretning om Foreningens Virksomhed.
2. Det reviderede Regnskab oplæst til Godkendelse.
3. Valg af Bestyrelse som fra-træder efter Tur. J. Hansen, Th. Jørgensen, Sandvig og Formester Johs. Pedersen. Valg af en Revisor. Chr. Pedersen.
4. Eventuelt.

Bestyrelsen.

Ejendomsskylds-

Skemaer udfyldes.

Chr. Sonne,
Alfred Mortensen.

Gaffelbidder

i Østerssauce,
i Tomatsauce, i Dildsauce,
i Pickles, i Krydersauce m. Løg,
Benfri Sild,
Anchlovis i Østerssauce
og alm. Krydersauce
Røget Laks i Skiver og Daaser.

F. B. Larsen.

Et Parti

Hatte

udsælges fra 6,50
Restlageret er nedsat.

Thora Petersens.
Modeforretning.

Grundet paa min

Cykleforretnings Ophævelse

udsælges alle Cykle og Cykledele til meget nedsatte Priser med Rabat pr. Kontant.

Rich. Nielsen.
Tlf. Klemensker n. 87

Automobil No. 1129

udlejes.

Ring til Klemens n. 53 y.
ALVIN MØLLER.

Bilkørsel,

Last og Personkørsel med
en 12 Personers Bil
Klemens n. 7 y
Anton Kofoed.

Al Last- og Person-

kørsel udføres med
ny 14 Personers Bil.

L. Hansen, Ankerhus,
Tlf. Rø 46 o.

8-9 Pers. Luksusbil
udlejes. H. Marcker.
Bestillinger modtages
Tlf. Allinge 120.

Bilkørsel

udføres med 14 Pers. Chewrolet
Bestillinger modtages gerne
Wilhelm Riis og
Fiskoh. Jørgensen
Tlf. Allinge 79.

Kørsel

med en 5 Pers. Bil tilbydes til
billigste Pris.
Tlf. Rø 57.

Havemøbler.

Tlf. n 13 — Klemensker — Tlf. n 1
Klemensker Skæreri.

M. M. Lindberg
Urmager og Guldsmed
Allinge. Tlf. 93.

Et meget smukt og velholdt

Bondestue-Møblement

i norsk Stil samt et hvidlakeret
Kabinet-Møblement sælges.

Villa „Brinken“, Sandkaas.
Tlf. Allinge 144

Rø D. s. U.

afholder **Bal** paa Klemens Kro
Lørdag den 10. ds. for Foreningens
Medlemmer.

Stort Jazz Orkester.
Medlemskort maa forevises.

Bestyrelsen.

Biografen.

Søndag den 11. Juli Kl. 8.

Kan disse Øjne lyve?

En af Nordisk Films Co. bedste
Film, med **Gunnar Tolnæs**
og **Kate Riise** i Hovedrollen.

Ingen Film har opnaaet saa stort
et Antal Opførelse som denne.

Allinge-Sandvig Gymnastikforening

afholder **Medlems-Bal** paa Christensens Sal, Søndag den 11. ds. Kl. 8.

Baltegn Herrer 125 Damer 50 Øre
NB. Medlemmer genoptages
indtil Lørdag
Medlemskort skal forevises.

Medlemmer, der ønsker at del-
tage i en **Biltur til Band-
klove** Søndag d. 18. ds. bedes
tegne sig senest den 13. ds. hos
Niels P. Andersen, Sandvig og
E. Forslund, H. Løvholm Allinge.

Bestyrelsen.

Tein Brugsforening

Torsdag den 15. ds. (Dyrskuedagen)
lukkes Udsalget Kl. 12

Rø

Brugsforening

Udsalget lukkes Onsdag d. 14. ds.
(og Dyrskuedagen) Kl. 11 Formid-
dag.

Bestyrelsen.

En Karl

kan straks faa Plads

Blasholt

Paa Serumsinstitutet i Butantan i Brasilien, hvor man fortrinvis arbejder med Slangegiften for at fremstille et Serum som Modgift i Tilfælde af Slangebid, foregaar der stundom Dramaer af en uhyggelig Karakter. Vort Billede viser et af disse. Som man ser er to Slinger i en frygtelig Kamp paa selve Laboratoriets Gulv, og Kam-

pens Slutresultat er netop naaet, idet den ene Slange ganske simpelt sluger sin Fjende. To af Laboratorieassistenterne iagttagere med spændt Interesse Dramaet, medens en tredje i et tilstedende Værelse, ganske roligt passer sit Arbejde, hvilket er et Vidnesbyrd om, at Situationen ikke er helt ualmindelig paa Laboratoriet.

LOËTTA'S

Fyldte Chokolader
 „ALBA“ Spise-Chokolade
 „ANKER“ Cacao kun i 1/8 kg Pakker
 FINESTE DANSK FABRIKAT

Grønt-Konserves.

Priserne er betydeligt nedsatte paa alt Grøntkonserves.
 Allinge Kolonial og Produktforretning.

Bornholms Spare- & Laanekasses

Afdeling i Allinge

Kontortid: 10-12 og 2-4.

Renten af Indskud er paa:

3 Maaneders Opsigelse	4,5 pCt. p. a.
Almindelige Sparekassetilkaar	4
Follo	2
1 Forsørgelsesafdelingen	3,6
hvertil Præmie, hidtil 2,4 pCt.	

Alle Mennesker,

som har set, hvorledes

Bornholms Vegetabil Margarine,

fremstilles, behandles og opbevares, vil ganske uvilkaarligt forlange dette højsne Produkt til sine Maaltider. - Alle Forretninger i Allinge-Sandvig sælger

Bornholms Vegetabil Margarine.

Blodmelassefoder

Et Parti Blodmelassefoder til Svin er hjemkommet og tilbydes fra Lager til ekstra billig Pris.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Cigarer, Tobakker, Piber.

Stort Udvalg i alle gangbare Mærker af Cigarer og Cigaretter.

Køb Deres Forbrug i Produktet og De vil blive tilfreds.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

SPISE-CHOCOLADE

Ekstra udsøgte Fløde-Chokolader
— Absolut fineste Kvaliteter. —

Ekstra udsøgte bitre Chokolader
— Absolut billigste Priser. —

Stort Udvalg i Koge-Chokolader.
Priserne betydeligt nedsatte.

Allinge Kolonial- & Produktforretning

KOGE-CHOCOLADE

De bedste Kvaliteter i Arbejdstøj.

Mine gode bekendte amerikanske Overalls og Jakker i alle Størrelser baade til voksne og Børn fra 4,50-6,50. Prima blaa Molskindsbenklæder og mange andre forskellige Arbejdsbenklæder, Trøjer, Bluser og Skjorter. Underbeklædning i Uld og Bomuld til voksne og Børn. Alt i mægtigt Udvalg til smaa Priser.

Jens Hansen.

Køreplan.

Rønne-Allinge
Jernbane.

Søgnedage.

Rønne-Sandvig

Gyldig 16. Maj til 15. September

Rønne H.	8,00	1,30	4,20	7,15	9,30
Nyker	8,17	1,50	4,37	7,32	9,47
Klemens	8,30	2,05	4,50	7,45	9,59
Rø	8,46	2,21	5,06	8,01	10,13
Humledal	8,54	2,29	5,14	8,10	10,21
Tejn	9,00	2,36	5,20	8,16	10,27
Allinge	9,12	2,48	5,32	8,27	10,37
Sandvig	9,20	2,55	5,40	8,35	10,45

*) løber kun Mandag og Torsdag.
fra 28. Juni til 30. August.

f) løber ikke Mandag og Torsdag.
fra 28. Juni til 30. August.

Sandvig-Rønne

Sandvig	6,45	9,05	1,15	5,25	8,20
Allinge	6,51	9,13	1,22	5,33	8,28
Tejn	6,59	9,22	1,31	5,42	8,37
Humledal	7,03	9,26	1,36	5,47	8,41
Rø	7,13	9,38	1,46	5,59	8,53
Klemens	7,27	9,53	2,04	6,15	9,08
Nyker	7,37	10,05	2,15	6,25	9,20
Rønne H.	7,55	10,25	2,33	6,45	9,40

*) løber kun Onsdag og Lørdag
fra 30. Juni til 28. August.

f) løber ikke Onsdag og Lørdag
fra 30. Juni til 28. August.

Søn- og Helligdage.

Rønne-Sandvig

Rønne H.	8,00	1,15	4,10	7,15
Nyker	8,16	1,31	4,26	7,31
Klemensker	8,28	1,43	4,37	7,43
Rø	8,43	1,58	4,51	7,58
Humledal	8,51	2,06	4,59	8,06
Tejn	8,57	2,12	5,04	8,12
Allinge	9,07	2,22	5,13	8,22
Sandvig	9,15	2,30	5,20	8,30

Sandvig-Rønne

Sandvig	9,00	1,00	5,35	8,50
Allinge	9,08	1,06	5,41	8,57
Tejn	9,16	1,14	5,50	9,06
Humledal	9,20	1,19	5,55	9,11
Rø	9,31	1,28	6,06	9,22
Klemens	9,46	1,42	6,22	9,38
Nyker	9,56	1,52	6,32	9,50
Rønne	10,15	2,10	6,50	10,10

Drik

SPORTSVAND

NY FORFRISKENDE
SOMMERDRIK

Carlsberg
Bryggerierne

Erindringsliste

Borgmesterkontoret 2-4 Eftm.
 Dampskibsexpeditionen, aaben ved Skibenes Ankomst og Afgang Tirsdag og Fredag Efterm., Mandag og Torsdag Form.
 Distriktslægen 8-9 og 2-3.
 Folkebogsamlingen (Borgerskolen) 1. Sal
 Læsestuen: Søgnedage fra 5-9 Eftm.
 Udlaan Mandag og Fredag 7-8, samt Tirsdag 3-4.
 Hjælpekassen - Form. Arb. Wald. Larsen
 Kasserer Stih. Klaus Svendsen, Sandv Jernbanest. er aaben for Gods 8-12, 2-6
 Klemens Jernbanestation do.
 Kæmmerkontoret 10-11 og 2-4
 Laane- & Diskontobanken 2-4 Eftm.
 Postkontoret: Søgnedage 9-12 og 2-6
 Skandinaviens-Amerikalinien:
 Agent Otto Gornitzka
 Sparekassen 10-12 og 2-4
 Stempelkontoret i Sparekassen, 10-12 og 4
 Branddirektøren do.
 Statsanstalten for Livstorsikring ved Stationforst, Kofoed Kontortid 1-4 Eftm.
 Telegrafstationen 9-12 og 2-6
 Toldkammeret 8-12 Form., 2-5 Eftm.

Salt

Høsalt, Spansk Salt,
raffineret fint og mellemfint

Saltsten er paa Lager til billigste Dagspris i
Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Prima tørre, velrensede Strandskaller

er hjemkommen og tilbydes fra Lager til billigste Pris
Allinge Kolonial- og Produktforretning

BORNA MARGARINE

er fin, frisk og velsmagende og giver

LÆKKERT SMORREBRØD

Manchetstjorter

er billigt hos os.

Fiske, stribede Stjorter fra 5,50

Ekstra svære do. med 2 Flipper 6,50

Binde slips i mange Mønstre 2,00

Bløde Flipper 50 Dre.

Stort Udvalg i fulorte Soffer fra 49 Dre.

Nordlandet's Handelshus

Vi har et meget stort Udvalg i

Boksduge i de rette Mønstre og Kvaliteter, og Priserne er meget billige i Aar. Søldeborter i alle Mønstre og Bredder.

Nordlandets Handelshus.

Prima holdbare fortinnede Transportspande

leveres meget billigt fra Lager, Priserne meget nedsatte.
Alle Transportspande leveres med Nummer.

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Carlsberg
Pilsner

Hof-Pilsner.

Carlsberg
Export
Øl

slanke Flasker
m. Guld-Etk.

Pryder et
festdækket
Bord.

SOKKER

Største Udvalg.
Bedste Kvaliteter.
Billige Priser.

Magasin du Nords Uds.
VICTOR PLANCK
ALLINGE

Telf. 5